

WSPOMNIENIA

Eugeniusz Wutcen 1909–2004

W dniu 27.10.2004 r. zmarł doc. Eugeniusz Wutcen — z wykształcenia górnik, wybitny specjalista w dziedzinie eksploatacji i przeróbki mechanicznej surowców mineralnych, oraz geolog, specjalista w zakresie robót poszukiwawczych, dokumentowania zasobów złóż i geologii gospodarczej.

Rodzice Eugeniusza Wutcena pochodzili z Łotwy. Ojciec Alojzy był w Polsce carskim urzędnikiem. Po I wojnie światowej pozostał w naszym kraju. Eugeniusz Wutcen urodził się 11.05.1909 r. w Będzinie. W 1922 r. ukończył siedmioklasową szkołę powszechną. Do 1928 r. uczęszczał do gimnazjum matematyczno-przyrodniczego w Sosnowcu. W latach 1925–1927 pracował też jako kreślarz w Zarządzie Miejskim na Wydziale Mierniczym w Będzinie.

W 1928 r. rozpoczął studia na Wydziale Górniczym Akademii Górniczej w Krakowie. W 1932 r., z przyczyn zdrowotnych, na trzy lata przerwał studia. W 1933 r. podjął pracę w Urzędzie Skarbowym w Będzinie, a potem w kamieniołomie w Rogoźniku koło Będzina. W 1935 r. powrócił na studia górnicze. W latach 1936–1942 pracował jako kreślarz i topograf w Karpackim Instytucie Geologiczno-Naftowym w Borysławiu. W latach 1945–1947 był zatrudniony jako młodszy asystent w Katedrze Górnictwa i Przeróbki Mechanicznej Akademii Górniczej w Krakowie.

W dniu 28.01.1947 r. uzyskał dyplom inżyniera górniczego Akademii Górniczej w Krakowie.

W 1948 r. objął posadę zastępcy zawiadowcy szybu *Piast* i *Bolesław* w Nowej Rudzie. Funkcję tę sprawował do 1950 r. W latach 1950–1951 kierował Oddziałem Przeróbki Mechanicznej w Dolnośląskim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego w Wałbrzychu. W latach 1951–1952 był głównym inżynierem projektu Noworudzkiej Prażalni Łupku w Centralnym Biurze Projektów Przemysłu Węglowego w Świętochłowicach a potem w Zabrze. Następnie od 1952 roku pracował jako dyrektor Departamentu Techniki w Centralnym Urzędzie Geologii w Warszawie.

W dniu 01.12.1952 r. został mianowany na stanowisko zastępcy dyrektora do spraw surowcowych Instytutu Geologicznego w Warszawie. Funkcję tę sprawował do końca 1969 r. Pod kierunkiem E. Wutcena w Instytucie Geologicznym zostały opracowane dokumentacje złóż fosforytów, rud żelaza, siarki rodzimej, rud miedzi, magnezytu, węgla brunatnego, gliny ogniotrwałej, soli kamiennej i soli potasowo-magnezowych. Ponadto wykonano ok. 200 dokumentacji złożowych o podstawowym znaczeniu dla naszej gospodarki, stawiając nasz kraj w światowej czołówce pod względem zasobów surowców mineralnych. Jemu też zawdzięczamy tłumaczenie z języka rosyjskiego *Kryteriów bilansowości surowców mineralnych* W.I. Smirnowa. W dniu 06.11.1954 r. prezes Centralnego Urzędu Geologii na podstawie pracy pt. *Uwagi na temat jakości noworudzkiego łupku palonego* nadał E. Wutcenowi tytuł docenta. Pod koniec lat 60. XX w. doc. E. Wutcen był koordynatorem projektu poszukiwań soli potasowych w Polsce w ramach realizacji prac z Funduszu Specjalnego ONZ. Od 1970 r. doc. E. Wutcen kierował Pracownią Prognoz Surowców

Mineralnych w Zakładzie Ekonomiki Zasobów Złóż i Prac Geologicznych Instytutu Geologicznego. Na emeryturę przeszedł w dniu 01.01.1980 r.

W toku pracy zawodowej uzyskiwał kolejne stopnie górnicze — w 1950 r. tytuł inżyniera górniczego II stopnia, w 1951 r. tytuł inżyniera górniczego I stopnia, w 1953 r. tytuł dyrektora górniczego III stopnia i w 1958 r. tytuł generalnego dyrektora górniczego III stopnia.

Został wyróżniony najwyższymi odznaczeniami państwowymi, m.in. w 1954 r. Krzyżem Kawalerskim, a w 1959 r. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, w 1966 r. Zespołową Nagrodą Państwową II stopnia za odkrycie i udokumentowanie zasobów złóż rud miedzi oraz w 1970 r. Orderem Sztandaru Pracy II klasy. Posiadał również Odznakę 1000-lecia, Zasłużonego Pracownika Instytutu Geologicznego, Medal X-lecia i XXX-lecia PRL.

Eugeniusz Wutcen był tytanem pracy. Dziennie pracował 16 godzin. Nieliczne wolne chwile spędzał malując martwą naturę, głównie kwiaty. Był wytrwały, solidny, kontaktowy, rzeczowy, zorganizowany, o dużych zdolnościach intelektualnych i można było na nim polegać. Był wielkim przyjacielem młodzieży. Swoim młodym kolegom przekazywał wiedzę, doświadczenie i stwarzał warunki do awansu. Jako człowiek z olbrzymią wiedzą i o wielkiej kulturze osobistej był nadzwyczaj skromny i nigdy nie ubiegał się o tytuły naukowe — w myśl zasady: *nie ma zasług, co my wiemy, zasługi są to tylko ojczyźniane wyplacane długi*.

W dniu 08.11.2004 r. został pożegnany przez grono współpracowników i przyjaciół. Po mszy św. prochy doc. E. Wutcena zostały złożone w rodzinnym grobie na Cmentarzu Komunalnym Północnym w Warszawie.

Cześć Jego Pamięci!

Mariusz Dembowiecki & Zbigniew Werner